

Το πρόγραμμα NEST συνεισφέρει στη Στρατηγική της Ε.Ε. για το Αστικό Περιβάλλον

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε τη Θεματική Στρατηγική για το Αστικό Περιβάλλον στις 11 Ιανουαρίου του 2006. Ένα από τα στοιχεία-κλειδιά της Θεματικής Στρατηγικής είναι να παρέχει οδηγίες στους ΟΤΑ για τα συστήματα και σχέδια περιβαλλοντικής διαχείρισης του αστικού περιβάλλοντος. Οι οδηγίες θα χωρίζονται σε δύο μέρη: το πρώτο θα αναφέρεται στις διαδικασίες – πώς να τεθεί σε ισχύ ένα σύστημα ή σχέδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης – και το δεύτερο μέρος θα επικεντρωθεί στην υλοποίηση των τεχνικών πτυχών της περιβαλλοντικής διαχείρισης.

του προγράμματος θα είναι ένα εγχειρίδιο οδηγιών για τους ΟΤΑ σχετικά με την υλοποίηση των Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, μια σειρά οδηγιών περιβαλλοντικής διαχείρισης για την εφαρμογή ενεργειών και μέτρων για το περιβάλλον και μια σειρά παραδειγμάτων βέλτιστων πρακτικών. Τα παραδοτέα θα παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες για τη συγγραφή ενός οδηγού στα πλαίσια της θεματικής στρατηγικής για το αστικό περιβάλλον.

Ο οδηγός για την θεματική στρατηγική θα είναι έτοιμος σε ηλεκτρονική μορφή στις αρχές του 2007 και θα είναι διαθέσιμος σε όλες τις ευρωπαϊκές γλώσσες.

Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

http://www.europa.eu.int/comm/environment/urban/home_en.htm

Σε αυτή την έκδοση

- Χρήσιμες εμπειρίες από την Ουγγαρία 2
- Βέλτιστες πρακτικές και καθοδήγηση 2-3
- Πιστοποίηση του Δήμου Αρχαίας Ολυμπίας με EMAS 3
- Δημιουργία δεξιοτήτων 4
- Οδεύοντας προς τη πιστοποίηση του EMAS 4
- Επόμενες Δράσεις στο NEST 5

Οι συντονιστές του προγράμματος συναντήθηκαν με τον κο. Gergely από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιούνιο του 2006 για να συζητήσουν πως το πρόγραμμα NEST θα μπορούσε να συνεισφέρει στην προετοιμασία των εν λόγω οδηγιών. Σημαντικά παραδοτέα

Νέα

Το τρίτο ηλεκτρονικό ενημερωτικό δελτίο θα είναι διαθέσιμο το Νοέμβριο του 2006. Στην επόμενη έκδοση θα υπάρχουν περισσότερες πληροφορίες για τα εργαλεία που θα αναπτυχθούν στα πλαίσια του NEST, όπως επίσης για την πρόοδο για την εφαρμογή του

EMAS που έχουν κάνει οι συμμετέχοντες Δήμοι στο πρόγραμμα. Ελπίζουμε η ανάγνωση του ενημερωτικού δελτίου να είναι ευχάριστη. Περισσότερες πληροφορίες για το πρόγραμμα μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του προγράμματος: www.emasnetwork.org

Χρήσιμες εμπειρίες από την Ουγγαρία

Η τέταρτη συνάντηση των εταίρων του προγράμματος NEST έλαβε χώρα 24 έως 26 Μαΐου στο Miskolc της Ουγγαρίας. Η συνάντηση αυτή ήταν μια ευκαιρία να γίνουν γνωστές χρήσιμες εμπειρίες από την Ουγγαρία. Οργανώθηκαν ενημερωτικές επισκέψεις: στην τοπική εταιρεία τηλεθέρμανσης, στην εταιρεία διαχείρισης απορριμμάτων, καθώς και στα δασικά μονοπάτια Blue Bird και Szinva.

Η ανακαίνιση των παλαιών συγκροτημάτων κτηρίων παραμένει μια από τις σημαντικές προκλήσεις για την πόλη, στην οποία υπάρχουν περισσότερα από 36 000 διαμερίσματα σε συγκροτήματα κτηρίων τα οποία κατασκευάστηκαν την περίοδο 1970 έως 1979. Τα κτήρια αυτά χρειάζονται ανακαίνιση και η διαδικασία αυτή έχει ξεκινήσει τα τελευταία χρόνια. Το έτος 2003 ανακαινίστηκαν 87 κτήρια. Οι σκεπές και οι τοίχοι τους μονώθηκαν και έγινε αλλαγή των παραθύρων. Από τότε ακόμα περισσότερες ανακαινίσεις έχουν γίνει. Εκτός από την αλλαγή των παραθύρων, τα κτήρια βάφτηκαν, τα δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης ηλεκτρισμού και θέρμανσης ανανεώθηκαν και έγινε νέα χωροθέτηση των περιοχών γύρω από τα κτήρια.

Το 2005 είχαν ανακαινισθεί περίπου 2850 διαμερίσματα. Ο

συνολικός προϋπολογισμός για τις εργασίες αυτές ανήλθε στα 9,3 εκατομμύρια €. Το 1/3 του προϋπολογισμού αυτού προήλθε από την Ουγγρική κυβέρνηση, το άλλο 1/3 από τον Δήμο του Miskolc και το τελευταίο 1/3 από τους ιδιοκτήτες των ακινήτων. Οι τοπικές τράπεζες δεσμεύτηκαν να παράσχουν χαμηλότερα δάνεια στους ιδιοκτήτες των διαμερισμάτων έτσι ώστε αυτοί να μπορούν να επενδύσουν στις ανακαινίσεις. Όλες οι εργασίες έγιναν υπό την αιγίδα του Ουγγρικού Σχεδίου Αναγέννησης.

Για περισσότερες πληροφορίες :

Zoltan Papai, Miskolc, Ουγγαρία

E-mail: papai@miskolcph.hu

Βέλτιστες πρακτικές και καθοδήγηση

Οι βέλτιστες πρακτικές μπορούν να αποτελέσουν πηγή έμπνευσης για Δήμους οι οποίοι εφαρμόζουν το EMAS. Μέσω του προγράμματος NEST έχουν εντοπισθεί βέλτιστες πρακτικές οι οποίες θα βοηθήσουν και θα διευκολύνουν στη δημιουργία των περιβαλλοντικών προγραμμάτων των συμμετεχόντων Δήμων. Επίσης μια σειρά από βοηθητικά έγγραφα θα βοηθήσουν τους Δήμους να εφαρμόσουν τις βέλτιστες πρακτικές.

Καινούριες βέλτιστες πρακτικές είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του προγράμματος και περιλαμβάνουν:

- Το φιλόδοξο Πρόγραμμα Κλιματικής Αλλαγής της Βιέννης (KliP), το οποίο δείχνει πως μπορούν οι Δήμοι να μεριμνήσουν για την κλιματική αλλαγή,
- “Ενέργεια από απορρίματα πάρκου” το οποίο δείχνει πως στην πόλη της Στουτγάρδης τα απορρίματα ξυλείας χρησιμοποιούνται για τη θέρμανση των Δημοτικών κτηρίων.

Μια σειρά από οκτώ έγγραφα οδηγιών περιβαλλοντικής διαχείρισης προετοιμάζονται ως μέρος του προγράμματος NEST. Οι οδηγίες περιβαλλοντικής διαχείρισης μπορούν να βοηθήσουν τους Δήμους να επιλέξουν δράσεις και μέτρα σε τομείς όπως: στον αστικό σχεδιασμό, στη διαχείριση αποβλήτων και στη διαχείριση κτηρίων. Τα πρώτα τέσσερα έγγραφα οδηγιών περιβαλλοντικής διαχείρισης θα είναι σύντομα διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του NEST και θα καλύπτουν τις παρακάτω θεματικές:

- Περιβαλλοντική διαχείριση στους χώρους γραφείων
- Οικολογική δόμηση
- Διαχείριση κτηρίων
- Αντιμετώπιση δυσκολιών κατά την περιβαλλοντική διαχείριση

Ένας από τους ελληνικούς εταίρους του προγράμματος, ο Δήμος Σερρών δημιούργησε ένα έντυπο για το προσωπικό του βασισμένο στις οδηγίες περιβαλλοντικής διαχείρισης. Αυτό αποτελεί ένα καλό παράδειγμα για το πως οι Δήμοι μπορούν να αξιοποιήσουν το υλικό του προγράμματος ανάλογα με τις ανάγκες τους.

Βέλτιστες Πρακτικές στο Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα

Ο Δήμος του Olkusz της Πολωνίας αποφάσισε να κάνει μικρές δωρεές για τη βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης των προγραμμάτων κοινωνικής στέγης. Οι δωρεές θα δοθούν για εγκαταστάσεις χαμηλής ενεργειακής και υδατικής κατανάλωσης και για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Επίσης θα δοθούν πληροφορίες για μέτρα ενεργειακής αποδοτικότητας στους ενοίκους. Σκοπός είναι να δοκιμάζονται κάθε χρόνο οι νέες περιβαλλοντικές τεχνολογίες και να προβάλλεται η εφαρμογή τους. Αυτό θα βοηθήσει,

επίσης, στην εκπαίδευση του προσωπικού του Δήμου ώστε να εξοικειωθεί με τις νέες τεχνολογίες και να μεταφέρει την τεχνογνωσία σε άλλους.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με:

Mr Majiec Kalisz, Olkusz

E-mail: poczta@umiq.olkusz.pl

Πιστοποίηση του Δήμου Αρχαίας Ολυμπίας με EMAS

Ο Δήμος της Αρχαίας Ολυμπίας στην Ελλάδα πιστοποιήθηκε με τον Κανονισμό EMAS. Είναι ο πρώτος ελληνικός Δήμος (και ένας από τους λίγους ευρωπαϊκούς) που έχει πιστοποιήσει όλες του τις υπηρεσίες με το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης EMAS. Η πιστοποίηση αυτή είναι πολύ σημαντική για την Αρχαία Ολυμπία και η επιτυχία της βασίστηκε κυρίως στην περιβαλλοντική ενημέρωση και παιδεία των μαθητών και των επισκεπτών (οι οποίοι υπολογίζονται σε πάνω από ένα εκατομμύριο ετησίως).

Το τελευταίο εκπαιδευτικό σεμινάριο οργανώθηκε τον Απρίλιο του 2006 στην Αρχαία Ολυμπία, όπου ο Δήμος παρουσίασε τις εμπειρίες που αποκόμισε μέσω της υλοποίησης του EMAS. Το πρόγραμμα NEST αποτελεί έναν καλό τρόπο έτσι ώστε ο Δήμος να μεταφέρει την τεχνογνωσία του σε άλλους Δήμους-εταίρους του προγράμματος. Επίσης, μέσω του προγράμματος γίνεται προσπάθεια να επεκταθεί το EMAS στη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης της Αρχαίας Ολυμπίας.

Οι μαθητές συμμετείχαν ενεργά στην υλοποίηση του τοπικού περιβαλλοντικού προγράμματος του Δήμου. Συγκεκριμένα, δράσεις σχετικά με την διαχείριση απορριμμάτων οργανώθηκαν σε συνεργασία με τους μαθητές, όπως για παράδειγμα διαγωνισμός ζωγραφικής με θέμα την ανακύκλωση σε όλα τα δημοτικά σχολεία, δημιουργία μασκότ και έκδοση φυλλαδίων με οδηγίες για την προστασία του περιβάλλοντος. Επίσης ο Δήμος προσπαθεί να δημιουργήσει ένα δίκτυο με τους γειτονικούς Δήμους έτσι ώστε να τους βοηθήσει να συμμετάσχουν στο εθνικό σύστημα ανακύκλωσης. Το επόμενο βήμα είναι η κατασκευή ενός κέντρου ανακύκλωσης στην ευρύτερη περιοχή έτσι ώστε να αποφεύγονται οι μεταφορές των ανακυκλώσιμων υλικών στο εργοστάσιο ανακύκλωσης που είναι στην Πάτρα, 100 χιλιόμετρα μακριά από την Αρχαία Ολυμπία.

Κάθε χρόνο ο Δήμος, κατά την προετοιμασία του ετήσιου προϋπολογισμού πραγματοποιεί μια περιβαλλοντική αξιολόγηση των προτεινόμενων δράσεων στον προς έγκριση προϋπολογισμό. Ο προϋπολογισμός ελέγχεται σε σύγκριση με την περιβαλλοντική πολιτική του Δήμου, έτσι ώστε αυτά που προβλέπονται στην πολιτική να αντικατοπτρίζονται και στον προϋπολογισμό. Επίσης υπολογίζεται το ποσοστό των τελικών δαπανών που σχετίζονται με την περιβαλλοντική πολιτική. Για το έτος 2005 το ποσοστό ήταν 10% και το 2006 αυξήθηκε σε 16,7%.

Για περισσότερες πληροφορίες:

Μαργαρίτα Δημητροπούλου,

ΕΠΤΑ ΕΠΕ, Σύμβουλοι – Μελετητές Περιβαλλοντικών Έργων

E-mail: mdimitropoulou@eptagr

Δημιουργία δεξιοτήτων

Ένα από τα στοιχεία-κλειδιά του προγράμματος NEST είναι η δημιουργία δεξιοτήτων στο προσωπικό των Δήμων έτσι ώστε να εφαρμόσουν το EMAS. Για το σκοπό αυτό έχει δημιουργηθεί εκπαιδευτικό υλικό για όλα τα βήματα της υλοποίησης του EMAS. Οι συμμετέχοντες Δήμοι εργάζονται σκληρά για την εφαρμογή των Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης τους. Την άνοιξη διοργανώθηκαν δράσεις εκπαίδευσης για την επίτευξη των τελικών σταδίων και την τρέχουσα περίοδο οι συμμετέχοντες Δήμοι προετοιμάζονται για την πιστοποίηση των Συστημάτων Περιβαλλοντικής τους Διαχείρισης.

Οι δράσεις εκπαίδευσης την άνοιξη του 2006 επικεντρώθηκαν στην ανάπτυξη λειτουργικών διαδικασιών και στην υιοθέτηση των διαχειριστικών διαδικασιών που απαιτούνται από τον Κανονισμό για τη διασφάλιση της λειτουργίας του Συστήματος. Ως μέρος του προγράμματος NEST, δημιουργήθηκε μία νέα σειρά διαχειριστικών διαδικασιών, οι οποίες και δοκιμάζονται

Οδεύοντας προς τη πιστοποίηση του EMAS

Οι εταίροι έχουν στη διάθεσή τους όλα τα στοιχεία που συνθέτουν το EMAS. Το επόμενο βήμα είναι να ελεγχθεί ότι το σύστημα είναι συμβατό με τις απαιτήσεις του κανονισμού EMAS, καθώς και ότι από αυτό απορρέουν τα προβλεπόμενα οφέλη.

Οι εσωτερικές επιθεωρήσεις μπορεί να διεξαχθούν μόνο όταν όλες οι διαχειριστικές και λειτουργικές διαδικασίες βρίσκονται σε ισχύ και τα περιβαλλοντικά αρχεία έχουν ξεκινήσει να συμπληρώνονται. Στο πρόγραμμα NEST, προβλέπεται ότι οι εταίροι θα διεξάγουν μια εσωτερική επιθεώρηση μέσα στους επόμενους 6 μήνες του προγράμματος. Αυτό θα τους βοηθήσει να προετοιμαστούν για την πιστοποίηση, η οποία θα διεξαχθεί μεταξύ άνοιξης και φθινοπώρου του 2007.

Για να βοηθηθεί αυτή η διαδικασία, μέσω του προγράμματος έχει αναπτυχθεί ένα δίκτυο επιθεωρητών μεταξύ των συμμετεχόντων εταίρων και των κρατών μελών της ΕΕ από τα οποία προέρχονται. Το δίκτυο θα συμβάλλει στη δημιουργία

από τους εταίρους.

Η ίδια προσέγγιση χρησιμοποιήθηκε για τη δημιουργία ενός σετ οδηγιών καλής περιβαλλοντικής διαχείρισης. Μία σειρά πέντε τέτοιων διαδικασιών αναπτύχθηκε για να αντιμετωπίσει τις άμεσες επιπτώσεις των δραστηριοτήτων ενός γραφείου. Αυτές καλύπτουν μεταξύ άλλων τις εξής θεματικές: Διαχείριση ενέργειας, χρήση χαρτιού και ανακύκλωση, μεταφορές, διαχείριση νερού και προμήθειες.

Οι εν λόγω διαδικασίες θα είναι σύντομα διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του προγράμματος και θα περιλαμβάνονται στα εργαλεία του NEST. Κάθε διαδικασία αποτελείται από μια ιεραρχημένη λίστα πρακτικών για τη διαχείριση των σημαντικών περιβαλλοντικών πτυχών, οι πρακτικές αυτές μπορεί να είναι είτε απλές δράσεις ή να είναι αρκετά απαιτητικές στην εφαρμογή τους. Αυτές παρουσιάζονται μαζί με μια φωτογραφία της δράσης. Ο ενδιαφερόμενος Δήμος επιλέγει την πρακτική που είναι περισσότερο σχετική με τις δραστηριότητές του, απορρίπτει τις υπόλοιπες από τη λίστα και λαμβάνει υπόψη του τις πληροφορίες για το ποιος είναι αρμόδιος και το για ποιους ισχύει.

Παρέχοντας πρότυπες διαδικασίες το πρόγραμμα NEST σκοπεύει στην απλοποίηση της υλοποίησης του EMAS. Την τρέχουσα περίοδο οι εταίροι δοκιμάζουν τις διαδικασίες και θα καταθέσουν τις απόψεις τους για τη μεταδοτικότητα της εν λόγω προσέγγισης.

δεξιοτήτων σχετικές με την εσωτερική επιθεώρηση. Κάθε εταίρος θα προσδιορίσει κάποια μέλη του προσωπικού, τα οποία διαθέτουν προηγούμενη εμπειρία σε επιθεωρήσεις (οικονομικές, υγιεινής και ασφάλειας). Αυτά τα μέλη του προσωπικού θα προσκληθούν να παρακολουθήσουν εκπαιδευτικά σεμινάρια σε θέματα επιθεώρησης που θα πραγματοποιηθούν το φθινόπωρο, έτσι ώστε να είναι έτοιμα για να πραγματοποιήσουν τις εσωτερικές επιθεωρήσεις πριν την τελική πιστοποίηση.

Επίσης θα γίνουν ανταλλαγές επιθεωρητών έτσι ώστε το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για τις επιθεωρήσεις σε ένα Δήμο, να μπορεί να διεξάγει επιθεώρηση και σε έναν άλλο Δήμο-εταίρο. Το προσωπικό θα αποτυπώσει τη διαδικασία επιθεώρησης και στη συνέχεια θα την εφαρμόσει σε έναν άλλο Δήμο-εταίρο. Αυτοί οι ανεξάρτητοι έλεγχοι/ επιθεωρήσεις που βασίζονται στο δίκτυο του προγράμματος NEST θα συνεισφέρουν στην ανταλλαγή εμπειριών και γνώσης μεταξύ των συμμετεχόντων οργανισμών.

Εκδότης

Council of European
Municipalities and Regions
(CEMR)

Επιμέλεια

Pirita Lindholm
CEMR Secretariat
pirita.lindholm@ccre-cemr.org

Με την υποστήριξη:

Fiona Glover
Global to Local Ltd
fiona.glover@globaltolocal.com

Margarita Dimitropoulou
EPTA Ltd
mdimitropoulou@epta.gr

Συντονισμός Προγράμματος:

Kirklees Metropolitan
Council

Global to Local Ltd

Council of European
Municipalities and Regions
(CEMR)

www.emasnetwork.org

Επόμενες Δράσεις στο NEST

Η επόμενη συνάντηση των εταίρων του προγράμματος NEST θα πραγματοποιηθεί τον Οκτώβριο στην Πολωνία στον Δήμο Trzebinia. Η συνάντηση αυτή θα είναι σημαντική για τους Δήμους-εταίρους κυρίως για την προετοιμασία τους για την πιστοποίηση κατά EMAS. Κατά τη διάρκεια του φθινοπώρου θα διοργανωθούν δραστηριότητες εκπαίδευσης για να βοηθηθούν οι Δήμοι να διεξάγουν τις εσωτερικές τους επιθεωρήσεις όπως και να επιθεωρήσουν άλλους Δήμους-εταίρους και έτσι να γίνει μια ανταλλαγή

Επίσης οι δράσεις για την μετάδοση των βέλτιστων πρακτικών θα ολοκληρωθούν το φθινόπωρο και θα ετοιμαστεί μια σειρά από οκτώ έγγραφα οδηγιών περιβαλλοντικής διαχείρισης και 20 περιπτώσεις βέλτιστης πρακτικής που θα είναι διαθέσιμες για τους εταίρους του προγράμματος καθώς και για άλλους Δήμους της Ευρώπης που επιθυμούν να υλοποιήσουν δράσεις περιβαλλοντικής διαχείρισης. Το παραγόμενο υλικό μπορεί επίσης να φανεί χρήσιμο σε ΟΤΑ που υλοποιούν την Τοπική Agenda 21 ή άλλες διαδικασίες/ δράσεις αειφορίας.

Το NEST είναι ένα τριετές πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το πρόγραμμα LIFE. Στοχεύει στο να απλοποιήσει τα βήματα του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης EMAS έτσι ώστε να βοηθήσει τους μικρούς Δήμους να εφαρμόσουν Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης. Τα κυριότερα αποτελέσματα του προγράμματος είναι:

- Οδηγός για τους μικρούς Δήμους ώστε να εφαρμόσουν το EMAS
- Παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών για ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των ευρωπαϊκών Δήμων
- Επιτυχημένη πιστοποίηση κατά EMAS των συμμετεχόντων Δήμων
- Έκθεση με συμβουλές για την αύξηση συμμετοχής των Δήμων στο EMAS σε όλη την Ευρώπη

